

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ  
ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТЕ<sup>1</sup>  
БИОЛОГИЯ ЖӘНЕ БИОТЕХНОЛОГИЯ ФАКУЛЬТЕТИ



## III ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ФАРАБИ ОҚУЛАРЫ

Алматы, Қазақстан, 4-15 сәуір, 2016 жыл

Студенттер мен жас ғалымдардың  
**«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»**

атты халықаралық ғылыми конференциясының  
**МАТЕРИАЛДАРЫ**

Алматы, Қазақстан, 11-14 сәуір, 2016 жыл



## III МЕЖДУНАРОДНЫЕ ФАРАБИЕВСКИЕ ЧТЕНИЯ

Алматы, Казахстан, 4-15 апреля 2016 года

### МАТЕРИАЛЫ

международной научной конференции  
студентов и молодых ученых

**«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»**

Алматы, Казахстан, 11-14 апреля 2016 года



## III INTERNATIONAL FARABI READINGS

Almaty, Kazakhstan, 4-15 April, 2016

### MATERIALS

of International Scientific Conference  
of Students and Young Scientists

**«FARABI ALEMI»**

Almaty, Kazakhstan, 11-14 April, 2016

артады, себебі, жоғары сынып окушыларында психикалық процестер, ОЖЖ жақсы қалыптасқан. Нейрондар арасындағы байланыс адам дамыған сайын күрделеніп дамиды. Эр окушының есте сақтау қабілеті оның жеке дамуында психофизиологиясының даму ерекшеліктеріне байланысты. Жастарды білімге, еңбекке баулып, олардың әдеби кітаптар, журналдарды көп оқуына жағдай жасау керек. Негұрлым адам білімге талпынып, көп оқып, білім алса, соғұрлым оның есте сақтау қабілеті артады. Ал білімге қызықпай, жалқаулық танытса, адамның соғұрлым есте сақтау қабілеті төмендейді.

*Ғылыми жетекшісі: б.г.к. Басыгараев Ж.М.*

### **1,2,3 КУРС СТУДЕНТТЕРІНІҢ АРАСЫНДАҒЫ ТЕМЕКІ ШЕГУ ЗИЯНДЫ ӘДЕТІНІҢ ТАРАЛУЫ**

Г. Фалымқызы

әл-Фараби атындағы Қазак ұлттық университеті, Қазақстан, Алматы  
gulim\_09.06@mail.ru

Зерттеу жұмысының мақсаты биология және биотехнология факультеті студенттері арасындағы темекі шегу зиянды әдетінің таралу деңгейін зерттеу. Зиянды әдептің темекі шегетін 1,2,3 курс студенттердің арасында қаншалықты зиянды әсер еткендігін анықтау міндегі де қойылған. 2 жылдық ғылыми-зерттеу жұмыстары Биология және биотехнология факультеттінің 1,2,3 курсының 20-21 жас аралығындағы жасөспірімдерге жүргізілген сауалнама нәтижесі алынған.Spirometer аппарат арқылы және статистикалық әдістер пайданалумен алынған нәтижелер статистикалық әдістермен есептелініп қорытындылар алынды.

Нәтижелер жасөспірімдер популяциясы арасында темекі шегу кең тараған әдет екендігін көрсетіп отыр. Ешқашан темекі тартпағандар саны жасөспірімдер арасында 56,5-57,1 % құрайды. Әртүрлі қарқындылық деңгейінде темекі шегетіндер (қазір шегемін және кейде шегемін) саны жасөспірімдер арасында 29,0 %-дан бастап 32,7%-ға дейінгі аралықта ауытқыды. 2 жылдық ғылыми-зерттеу жұмыс бойынша жалпы тенденция – жасөспірімдер арасында ешқашан темекі шекпегендер санының артуы және сәйкесінше темекі шегушілер санының азауының біршама айқын байқалды. Жасөспірімдер тексеру жағдайында алынған мәліметтерді қазіргі замандағы жалпы статистикалық көрсеткіштерімен салыстыруға болады және темекі шегушілер санының айқын өсуі тенденциясының көрінісі деп есептеуге болады. Біздің көзқарасымыз бойынша, алынған мәліметтерге медициналық қызметкерлердің жасөспірімдердің, әсіресе қандай-да бір аурудан зардал шегетін жастардың темекі тартуына деген теріс көзқарасы да әсер етуі мүмкін.

Корыта келгенде, студенттерге сауалнама жүргізу нәтижелері шылым шегетін және шылым шекпейтін студенттердің денсаулық жағдайларында айтарлықтай үлкен айырмашылық бар екендігін көрсетті. Шылым шегетін студент ер балалар өздерінің денсаулықтарын нашар деп бағалады. Шылым шегетін студенттерде аталған фактордан зардал шекпейтіндермен салыстырғанда оку жылы бойында тұмау ауруларына шалдығу жиілігі едәуір жоғары болып шықты.

*Ғылыми жетекшісі: б.г.к., доцент Бақтыбаева Л.К.*

### **ТОКСИКАЛЫҚ ГЕПАТИТ КЕЗІНДЕГІ ЛИМФАТИКАЛЫҚ ТАМЫРЛАРДАҒЫ АДРЕНЕРГИЯЛЫҚ ЖҮЙКЕЛЕНУ ЖӘНЕ ЖИЫРЫЛУ ҚАБІЛЕТИНІҢ ЖАГДАЙЫ**

Г.Д.Дәulet, А.С. Сабаева, А.Е. Есенбекова

әл-Фараби атындағы Қазак Ұлттық университеті, Қазақстан, Алматы  
akbota\_94.94@mail.ru

Зерттеу нәтижелері бізге, интактты егуїрықтың үйқы безіндеңгі адренергиялық жүйкеленуі қантамырлардың айналасында және негізгі маңызды без өзегінің жүйке өрімі түрінде болатындығын көрсетті. Токсикалық гепатиті бар егуїрықтардың ішкі ағзаның адренергиялық жүйкеленуінің бұзылуы айқындалды. Үйқы безінің әртүрлі белімінде жүйке талшықтарының бұзылуы және өздік жүйке талшықтары сияқты, үйқы безінің бағыттаушы микротамырларының, катехоламин диффузиясы варикоздың қалындауының болатындығы анықталған.

Токсик  
баганалары  
бақыланды  
варикозды  
ақ, егуїкүр  
бақыланды  
Интак  
спонтанды  
гепатиті ба  
көрсетілгей  
келетін, а  
түйіндерін  
тітіркену  
реакциясы  
болмаганд  
bastapqy  
түйіндерд  
көрінісі  
табалды

Яғни  
және лим  
гепатитті  
тамырлар  
бақыланд  
белсенді  
нашарла  
мембранны  
болады.

Ғыл

Ка  
балықт  
оларды  
Зе  
шаруа  
Зертте  
польш  
зертте  
курама  
Ж  
бакыл  
багала  
антроп  
З  
жақсы

54	<b>Артыққызы Т., Сүлейменова Б.Н.</b> Адамның кардиореспираторлық жүйесіне өндірістік факторлар әсерін анықтау .....	78
55	<b>Әбдігаппар А.Е., Толенова Қ.Д., Аманбай Б.Б.</b> Миопияга шалдықтан студенттердің биологиялық активті нұктелерінің биофизикалық көрсеткіштерін зерттеу .....	78
55	<b>Әбдігаппар А.Е., Толенова Қ.Д., Қамзакызы Ш.</b> Адам ағзасында симметриялы орналасқан биологиялық активті нұктелердің ақпарат көзі ретінде ерекшеліктерін анықтау .....	79
56	<b>Әмзееva Ү.М., Еркінбек Ү.Ы.</b> Қымыл-қозгалыстың жүрек қан тамыр жүйесіне әсері.....	80
57	<b>Әскербай Г.Е.</b> Жүрек-тамыр жүйесіне қалқанша безінің гормонының әсерін зерттеу .....	81
58	<b>✓Бадырай П.</b> Орталық жүйеке жүйесіне салмақсыздықты үлгілеу кезіндегі әсері .....	81
59	<b>✓Бадырай П.</b> Биологиялық зерттеулердегі салмасыздық үлгілерін жасау әдістері .....	82
60	<b>Байдаulet Т., Мұхитқызы Ә.</b> Коршаган орта мен экология бұзылуының адамдар денсаулығына әсерін зерттеу .....	83
61	<b>Байдаulet Т.</b> Ауа ластануының адам қан көрсеткішіне әсеріне талдау жасау.....	84
62	<b>Бекен Б.Р.</b> Бидай сортын биореттегішпен сырттай өндеу арқылы, өсу мен даму көрсеткіштерін зерттеу .....	84
63	<b>Бугыбаева Ш.Б.</b> Биология пәнін жаңа ақпараттық технологиялар арқылы өткізе отырып жоғары сыйып окушыларының есте сақтау қабілетін зерттеу .....	85
64	<b>Фалымқызы Г. 1,2,3</b> курс студенттерінің арасындағы темекі шегу зиянды әдеттің таралуы .....	86
65	<b>✓Дәulet Г.Д., Сабаева А.С., Есенбекова А.Е.</b> Токсикалық гепатит кезіндегі лимфатикалық тамырлардағы адренергиялық жүйкелену және жиырылу қабілетінің жағдайы .....	86
66	<b>Джумаханова Г.Б., Қасымбекова Г.Ы., Қайрат Б.Қ.</b> Бассейндік жағдайдың жасанды құрама жемдермен коректендірілген тиляпия балықтарының кейбір мүшелеріне гистологиялық зерттеу .....	87
67	<b>Ералханова А.К.</b> Әртүрлі наноқеуекті таңғыштардың түрлі жаракат түрлеріне әсерін зерттеу .....	88
68	<b>Еркінбек Ү.Ы., Әмзееva Ү.М.</b> Қалыпты жағдайдағы адамдардың негізгі гемодинамикалық параметрлерінің тәуліктік динамикасының хроноструктурасы .....	89
69	<b>Есжанова Г.А.</b> Медициналық бұйымдардың биологиялық қауіпсіздігін бағалауды заманауи баптау .....	90
70	<b>Жақсыбай А.Ғ.</b> Студенттердің тыныс алу жүйесінің функционалдық жағдайын зерттеу және бағалау .....	90
71	<b>Жаксымов Б.И.</b> Применение биологически активных веществ для коррекции здоровья жителей экозависимых регионов.....	91
72	<b>Запарина О.Г.</b> Роль четыреххлористого углерода в повреждении клеточных мембран .....	92
73	<b>Zhangisina S.K.</b> Application of knowledge about the circadian rhythms of the cardiorespiratory system in the treatment of hypertension .....	93
74	<b>Кәкімбек А.А.</b> Оценка успеваемости студентов в зависимости от режима дня .....	93
75	<b>Красилова А.А., Султанова Г.Б.</b> Исследование уровня гонадотропных гормонов у женщин репродуктивного возраста .....	94
76	<b>Керімкулова М.</b> Нано- және макроқеуекті негізіндегі карбокерамикалық адсорбенттерді алу .....	95
77	<b>Кудайбергенова А.К.</b> Оценка психо-физиологических показателей учащихся старших классов при подготовке к ЕНТ и студентов в период аттестации.....	96
78	<b>Кулатаева А.А.</b> Определение готовности к школе у детей предшкольного возраста .....	96
79	<b>Кульмаханбетова Т.Қ.</b> Экологиялық және өндірістік факторлардың қан жүйесінің клеткаларына әсерлері.....	97
80	<b>Kirgizbayeva A.O.</b> Research the types of cognitive activity of students .....	98
81	<b>Қайрат Б.Қ., Джумаханова Г.Б.</b> Әртүрлі өнімдік жемдермен коректендірілген бекіре тұқымдастырылған балықтардың бүлшықет ұлпасының биохимиялық құрамын анықтау .....	98
82	<b>Қалияқтарова А.М.</b> Альфа липой қышқылының иммундық көрсеткіштерге әсерін зерттеу .....	99
83	<b>Қарашибаева К.Ж.</b> Дәрілік заттардың қауіпсіздігін бағалаудың заманауи аспектілері .....	100
84	<b>Құралбекова М.А., Жылқыбаева Ә.Ж.</b> Биологияны оқытуда жаңа технологияларды қолданудың әдістемелік негіздері.....	101
85	<b>Матаева К.С., Ақылбек А.А.</b> Влияние кадмия на гематологические параметры крови .....	102
86	<b>Мусабаева С.К., Сүлейменова Б.Н., Сазанова А.А.</b> Бүйрек патологиясы жағдайларындағы жасоспірімдердің жүрек - қан тамырлар жүйесінің хронокүрьылымдық көрсеткіштерін зерттеу.....	102
87	<b>Муталханов М.С., Темірхан Б.Т.</b> Spark және phuwe құрылғысының оқушылардың ғылыми танымдық қалыптасуына әсері .....	103